

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان روابط کار

سیستم مدیریت ایمنی،

هداشت و محیط زیست

(ویژه کارکنان و کارفرمایان)

تهیه شده در مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و
بهداشت کار با همکاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مؤلف و گردآورنده: سید شمس الدین علیزاده

مرکز تحقیقات و تعلیمات
سازمان فنی و بهداشت کار

چاپ اول

۱۴۰۰

میرشناسه: علیزاده، سیدشمس الدین، ۱۳۵۹، -

گردآورنده عنوان و نام پدیدآور: سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست، ویژه کارگران و کارفرمایان / مولف و گردآورنده سید شمس الدین علیزاده؛ تهیه شده در مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار، با همکاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز؛ (برای) وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، معاونت روابط کار، مشخصات نشر: تهران: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار، ۱۴۰۰. مشخصات ظاهری: ۱۷۹ ص:، جدول، مصور(رنگی). ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۰۳-۴۱-۱ رایگان: شابک وضعیت فهرست نویسی: فیبا یادداشت: کتابنامه: ص: ۱۷۷-۱۷۹. موضوع: ایمنی صنعتی -- مدیریت Industrial safety -- Management بهداشت صنعتی -- مدیریت Environmental health -- Management بهداشت محیط زیست -- مدیریت Industrial hygiene -- Management بهداشت صنعتی -- مدیریت -- استانداردها Industrial safety -- Standards بهداشت محیط زیست -- مدیریت -- استانداردها Environmental health -- Standards بهداشت محیط زیست -- مدیریت -- استانداردها Work environment -- Safety ایمنی های ایمنی measures شناسه افزوده: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار شناسه افزوده: ایران، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. معاونت روابط کار. کنگره: T۵۵

رده بندی دیویی: ۶۶۳/۱۱۶

شماره کتابشناسی ملی: ۸۶۷۳۰۶۲

اطلاعات رکورد کتابشناسی: قیفا

سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست (ویژه کارگران و کارفرمایان)

تهیه شده: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار با همکاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز

مولف و گردآورنده: سید شمس الدین علیزاده

ناشر: مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار

نوبت چاپ: اول / پاییز ۱۴۰۰

قیمت: رایگان

شمارگان: ۵۰ نسخه

ISBN:978-600-6203-41-6

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۲۰۳-۴۱-۶

مرکز تحقیقات و تعلیمات
حفاظت فنی و بهداشت کار

مرکز بخش: تهران، بزرگراه آیت الله سعیدی، چهارراه یافت آباد
بلوار معلم، نرسیده به میدان معلم کد پستی: ۱۳۷۱۶۱۳۵۱

کلیه حقوق مادی و معنوی برای این مرکز محفوظ است
و هرگونه سوء استفاده و فروش به غیر پیگرد قانونی دارد.

● سخنی با خوانندگان

ارتقای فرهنگ ایمنی کار، همواره به عنوان مهم‌ترین راهبرد پیشگیری حوادث ناشی از کار شناخته شده است و امروزه فرهنگ ایمنی کار به عنوان مهارت‌های شغلی افراد تلقی می‌گردد و نقشی بی‌بدیل در کاهش هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم ناشی از حوادث و بیماری‌های شغلی ایفاء می‌نماید. طبق نظر دفتر بین‌المللی کار، مهم‌ترین اصل در پیشرفت یکپارچه اصول ایمنی و بازتاب آن در محیط کار، توجه به جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی با دید زیست‌افزاری است که این امر ضمن تحقق شعار "انسان سالم محور توسعه پایدار"، موجب ارتقای بهره‌وری و بهبود نظام‌های اقتصادی در کشورها محسوب می‌گردد. در همین راستا، بهره‌مندی از محصولات و محتوای فرهنگی و آموزشی تخصصی یکپارچه و استاندارد ایمنی، یکی از کاربردی‌ترین و موثرترین ابزار در امر یادگیری، آموزش و ترویج در مقوله حفاظت فنی و ایمنی کار می‌باشد که ضمن تحقق آموزش‌های کاربردی و هدفمند، نهایتاً به ایجاد کار شایسته منجر می‌گردد.

بر همین اساس معاونت روابط کار پس از سالیان متمادی، با اتخاذ سیاست‌های نوین و به روز آموزشی؛ از طریق مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار و به واسطه کارشناسان مجرب آن مرکز و با بهره‌مندی از دانش تخصصی اساتید دانشگاهی و متخصصین مراکز علمی و پژوهشی کشور و با حمایت‌های بی‌دریغ جناب آقای دکتر عبد الملکی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اقدام به تهیه و تدوین محتواهای آموزشی یکپارچه، استاندارد و منطبق با نیازسنجی‌های آموزشی؛ همچنین دستورالعمل‌های فنی در زمینه حفاظت فنی و ایمنی نموده است. امید است نتایج و ثمرات این مکتوب که با بهره‌گیری از جدیدترین متون علمی داخلی و بین‌المللی و متناسب با نیاز علوم و فناوری‌های پیشرفته روز تدوین گردیده است، بتواند در ارتقای سطح دانش ایمنی و آگاهی جامعه کار و تولید کشور موثر واقع گردد.

علی حسین رعیتی فرد

معاون وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

فهرست

عنوان

شماره صفحه

۱۱.....	فصل اول
۲۵.....	فصل دوم
۲۷.....	۲-۱ مقدمه
۲۷.....	۲-۲ عوامل زیان آور فیزیکی محیط کار
۲۷.....	۲-۲-۱ صدا
۲۹.....	۲-۲-۲ ارتعاش
۳۲.....	۲-۲-۳ شرایط جوی محیط کار
۳۴.....	۲-۲-۴ تشعشعات و پرتوهای زیان آور محیط کار
۳۷.....	۲-۲-۵ روشنایی در محیط کار
۳۸.....	۲-۳ عوامل شیمیایی زیان آور محیط کار
۴۰.....	۲-۴ عوامل زیان آور ارگونومیک محیط کار
۴۳.....	۲-۵ عوامل روانی زیان آور محیط کار
۴۳.....	۲-۶ عوامل زیان آور بیولوژیک محیط کار
۴۴.....	۲-۷ مخاطرات ایمنی
۴۹.....	۳-۱ مقدمه
۵۰.....	۳-۲ رده بندی اقدامات کنترلی
۵۵.....	۳-۳ نقش HSE در کنترل حوادث و بیماری های شغلی
۶۱.....	۴-۱ مقدمه
۶۲.....	۴-۲ تاریخچه سیستم مدیریت کیفیت
۶۳.....	۴-۳ نقش و اهمیت استقرار سیستم مدیریت کیفیت در سازمان
۶۴.....	۴-۴ ساختار کلی و عناصر سیستم مدیریت کیفیت ISO9001:2015
۶۵.....	۴-۵ تاریخچه سیستم مدیریت زیست محیطی
۶۵.....	۴-۶ نقش و اهمیت استقرار سیستم مدیریت محیط زیست
۶۷.....	۴-۷ ساختار کلی و عناصر سیستم مدیریت محیط زیست ISO14001:2015
۶۷.....	۴-۸ فواید و منافع ناشی از اجرای سیستم مدیریت زیست محیطی
۶۸.....	۴-۹ تاریخچه سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی
۶۸.....	۴-۱۰ آشنایی با ایزو ۴۵۰۰۱
۶۹.....	۴-۱۱ اهداف سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی